

Tuần 11 **ĐẠI SỐ:**

Bài. RÚT GỌN PHÂN THỨC

I) TÍNH CHẤT CƠ BẢN CỦA PHÂN THỨC:

➤ **Tính chất:**

$$\begin{aligned} &\text{➤ } \frac{A}{B} = \frac{A \cdot M}{B \cdot M} \quad (M \text{ là đa thức khác đa thức } 0) \\ &\text{➤ } \frac{A}{B} = \frac{A : N}{B : N} \quad (N \text{ là một nhân tử chung}) \end{aligned}$$

➤ Dùng tính chất cơ bản của phân thức hãy giải thích vì sao có thể viết:

$a) \frac{2x(x-1)}{(x+1)(x-1)} = \frac{2x}{x+1}$	<p><u>Giải thích</u></p> <p>a)Ta có: $\frac{2x(x-1)}{(x+1)(x-1)} =$</p>
$b) \frac{A}{B} = \frac{-A}{-B}$	$b) \frac{A}{B} =$

➤ **Quy tắc đổi dấu:**

$$\frac{A}{B} = \frac{-A}{-B}$$

➤

Nhắc lại:

$$(y-x) = -(x-y)$$

Ví dụ : Dùng quy tắc đổi dấu điền vào chỗ trống sau:

$$a) \frac{y-x}{4-x} = \frac{\dots\dots\dots}{\dots\dots\dots} = \frac{x-y}{\dots\dots\dots}$$

$$b) \frac{5-x}{11-x^2} = \frac{\dots\dots\dots}{\dots\dots\dots} = \frac{\dots\dots\dots}{x^2-11}$$

II/RÚT GỌN PHÂN THỨC:

1/Bài toán 1: Cho phân thức $\frac{4x^3}{10x^2y}$

- a) Tìm nhân tử chung (NTC) của tử và mẫu.
- b) Chia cả tử và mẫu cho nhân tử chung vừa tìm được.

2/Bài toán 2: Cho phân thức $\frac{5x+10}{25x^2+50x}$

- a) Phân tích tử và mẫu thành nhân tử rồi tìm nhân tử chung của chúng .

Gợi ý: Sau khi phân tích tử và mẫu thành nhân tử=> tìm NTC về số? NTC về biến?=> NTC....

Bài làm

Nhân tử chung(NTC):

$$b) \frac{4x^3}{10x^2y} = \frac{4x^3 : \boxed{}}{10x^2y : \boxed{}} = \frac{\dots\dots}{\dots\dots}$$

Bài làm

$$5x+10=\dots\dots\dots$$

$$25x^2+50x=\dots\dots\dots$$

=> Nhân tử chung(NTC): .....

b) Chia cả tử và mẫu cho nhân tử chung vừa tìm được.

$$\frac{5x + 10}{25x^2 + 50x} = \frac{5(x+2): \quad}{25x(x+2): \boxed{\quad}} = \frac{\dots\dots}{\dots\dots}$$

➤ **Nhận xét:** Muốn rút gọn một phân thức ta có thể:

- Phân tích tử và mẫu thành nhân tử (nếu cần) để tìm nhân tử chung .
- Chia cả tử và mẫu cho nhân tử chung .

Ví dụ 1. Rút gọn phân thức $\frac{x^3 - 4x^2 + 4x}{x^2 - 4}$.

Giải. $\frac{x^3 - 4x^2 + 4x}{x^2 - 4} = \frac{x(x^2 - 4x + 4)}{(x-2)(x+2)} = \frac{x(x-2)^2}{(x-2)(x+2)} = \frac{x(x-2)}{x+2}$

3/Bài toán 3: Rút gọn phân thức $\frac{x^2 + 2x + 1}{5x^3 + 5x^2} = \frac{(\dots + \dots)^2}{5x^2(\dots + \dots)} = \dots\dots\dots$

Chú ý. Có khi cần đổi dấu ở tử hoặc mẫu để nhận ra nhân tử chung của tử và mẫu (lưu ý tới tính chất $A = -(-A)$).

Ví dụ 2. Rút gọn phân thức $\frac{1 - x}{x(x - 1)}$.

Giải. $\frac{1 - x}{x(x - 1)} = \frac{-(x - 1)}{x(x - 1)} = \frac{-1}{x}$.

4/Bài toán 4:

Rút gọn phân thức $\frac{3(x - y)}{y - x} = \dots\dots\dots$

III. LUYỆN TẬP : Bài 7,8,9 sgk/40

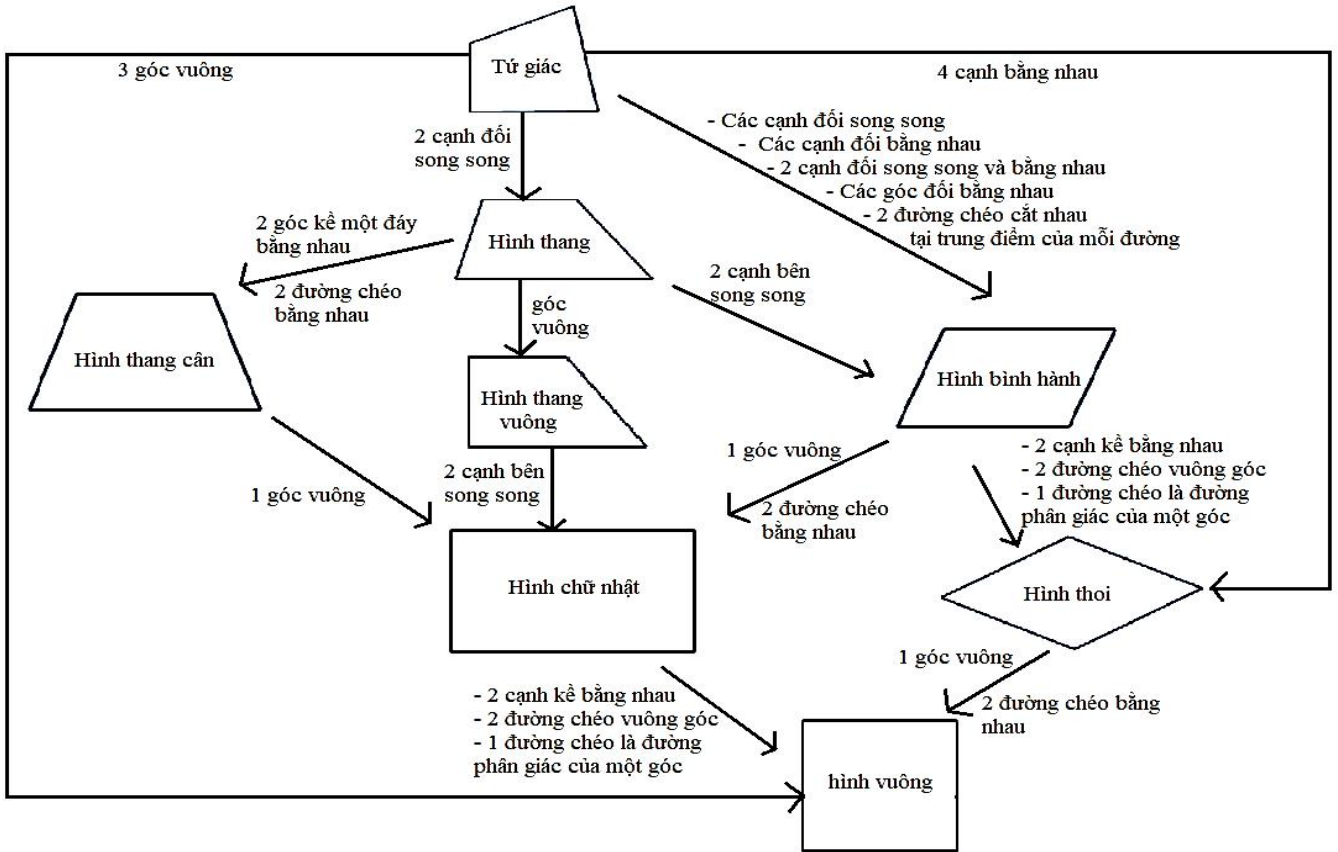
HÌNH HỌC:

ÔN TẬP CHƯƠNG I HÌNH HỌC

I/TÓM TẮT CÁC KIẾN THỨC CHƯƠNG I: (HS tự ôn tập ở nhà các kiến thức sau)

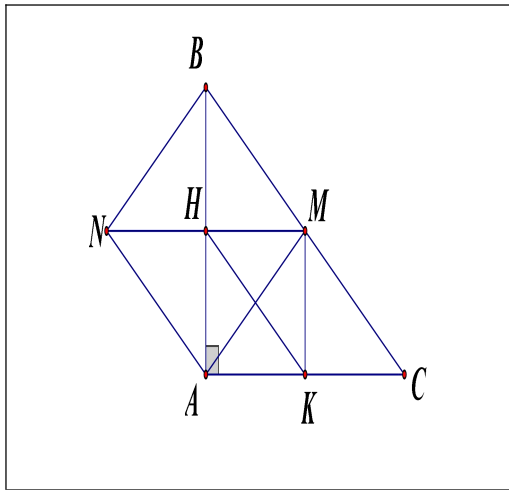
- 1/Định nghĩa,tính chất,các dấu hiệu nhận biết các tứ giác đặc biệt (học SGK)
- 2/Đường trung bình của tam giác, của hình thang:(học SGK)
- 3/Định lý về đường trung tuyến ứng với cạnh huyền trong tam giác vuông:(học SGK)
- 4/Đối xứng tâm,đối xứng trục (SGK)

Sơ đồ tóm tắt các dấu hiệu nhận biết tứ giác đặc biệt:

II/BÀI TẬP:

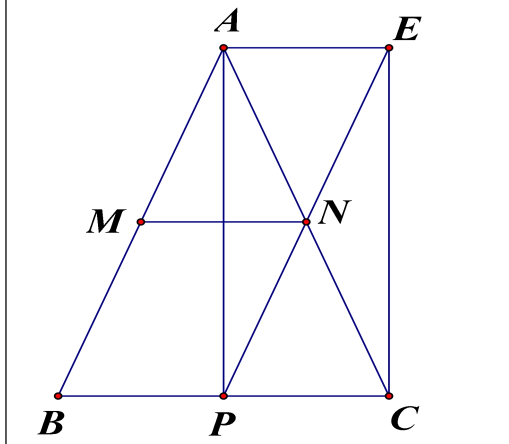
<p>Bài 1 . Cho ΔABC vuông tại A, M là trung điểm của BC. Kẻ $MH \perp AB$ ($H \in AB$) và $MK \perp AC$ ($K \in AC$).</p> <p>a) Chứng minh: Tứ giác AHMK là hình chữ nhật.</p> <p>b) Gọi N là điểm đối xứng của M qua AB. Chứng minh tứ giác AMBN là hình thoi.</p> <p>c) Cho $BC = 4\text{cm}$. Tính chu vi hình thoi AMBN</p> <p>d) AM cắt CH tại F. Chứng minh $MB = 3.MF$ (HS tự luyện)</p> <p>e) ΔABC cần có thêm điều kiện gì thì tứ giác AMBN là hình vuông? (HS tự luyện)</p>	<p style="text-align: right;">HDGiải</p> <p>a).....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>b)</p> <ul style="list-style-type: none"> ΔABC có: <ul style="list-style-type: none"> M là ..... của BC(gt) $MH \parallel AC$ (cùng $\perp$ .....) <p>$\Rightarrow H$ là trung điểm của ..... (đường thẳng đi qua trung điểm 1 cạnh của Δ và $\parallel$ cạnh thứ 2 thì đi qua trung điểm cạnh còn lại)</p> <ul style="list-style-type: none"> Tứ giác AMBN có: AB, MN là 2 đường chéo cắt nhau tại H H là trung điểm của ..... (Đối xứng của M qua AB) H là ..... của AB(cmt) <p>$\Rightarrow$ Tứ giác AMBN là HBH(.....)</p> <ul style="list-style-type: none"> Mà $MN \perp AB$ (do $MH \perp$.....)
--	--

=> Tứ giác AMBN là hình thoi
 (HBH có .....)
 c) ΔABC có AM là trung tuyến (M là trung điểm của BC)
 => $AM = MB = MC = 1/2 \dots$
 => $BM = 2$ (cm)
 Chu vi hình thoi AMBN: $4BM = \dots$ (cm).

Bài 2.

Cho ΔABC cân tại A. Gọi M, N, P lần lượt là trung điểm của các cạnh AB, AC, BC.
 a) Chứng minh tứ giác BMNC là hình thang cân.
 b) Gọi E là điểm đối xứng của P qua N. Chứng minh : APCE là hình chữ nhật; AMPN là hình thoi.
 c) Tam giác ABC có điều kiện gì thì tứ giác APCE là hình vuông.

HDGiải

a)
 Ta có: MN là đường ..... của ΔABC (M, N lần lượt là ..... của các cạnh AB, AC)
 => $MN \parallel \dots$ và $MN = \dots$ (tính chất đtb của Δ)
 => tứ giác BMNC là hình thang
 Mà $\hat{B} = \hat{C}$ (ΔABC .....).
 => tứ giác BMNC là hình.....
 b) Tứ giác APCE có: AC, PE là 2 đường chéo cắt nhau tại N
 N là ..... của PE (E đối xứng của P qua N)
 N là trung điểm của ..... (cmt)
 => Tứ giác AMBN là HBH(.....) (1)
 Mặt khác ΔABC cân tại A có AP là trung tuyến nên đồng thời là đường cao
 => $AP \perp BC$ hay $\hat{P} = 90^\circ$ (2)
 Từ (1),(2) => Tứ giác APCE là hình chữ nhật(.....)
 ● **Cm: AMPN là hình thoi** (Gợi ý: Cm 4 cạnh bằng nhau)
 c) Gợi ý:
 Đã cm được APCE là hình? Dấu hiệu nhận biết hình vuông?
 => Chọn dấu hiệu phù hợp

DẶN DÒ: Ôn lại lý thuyết chương I hình học và bài tập đã sửa